

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА“ – ДРЯНОВО

гр. Дряново, ул. „Никола Мушанов“ № 4, п. к. 5370 тел./факс 0676/72491
e-mail: cdgdetelina_dryanovo@abv.bg

Утвърждавам:
Директор:
/П.Дървеникова/

Утвърдена със заповед № РД-04-433/ 13.09. 2024 г.

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

**на ДГ „Детелина“, гр. Дряново
за периода 2020 – 2025г.**

Стратегията е разработена на основание чл. 263, ал. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование

Съдържание

I. Общи положения

1. Въведение
2. Нормативна база
3. История и развитие

II. Анализ и оценка на факторите на вътрешната среда

1. Анализ на образователната политика на детската градина
  - 1.1. Деца
  - 1.2. Образователен процес
2. Анализ на управленската политика на детската градина
  - 2.1. Кадровата политика на образователната институция
  - 2.2. Ефективност на разпределението на персонала
3. Здравеопазване
4. Материална база и техническа осигуреност
5. Финансиране

III. Анализ и оценка на факторите на външната среда

1. Социо-икономически анализ
2. Маркетингова политика на детската градина
3. Партньорства и взаимодействия на детската градина със семейството и останалите представители на социалната среда
4. Мястото на Детска градина „Детелина“ сред обществеността

IV. Стратегия за развитие на детската градина

1. Мисия на детската градина
2. Визия на детската градина
3. Цели на Стратегията
4. Ценности на институцията
5. Стратегически приоритети

V. Дейности на детската градина за реализиране на стратегията

VI. Очаквани резултати в изпълнение на поставените цели за постигане на желаната визия и изпълнението на мисията на детската градина

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Въведение

Стратегия 2020- 2025 г. на Детска градина „Детелина.”, гр./с. Дряново, е система от педагогически идеи, начините за реализирането им и очакваните резултати, определящи актуалните цели и перспективи в развитието на детската градина за посочения период. *Тя се основава на принципите на ЗПУО в съответствие с изискванията на чл. 263, ал. 4 и ал. 5 от ЗПУО; държавните образователни стандарти; приоритети на МОН; Европейска рамка за ранно детско развитие и е съобразена със спецификата на образователната институция.*

Опира се на миналия положителен опит и начертава ориентировъчна основа за развитие на детската институция, като търси ресурс и потенциал за осъществяването им, очертава силни и слаби страни на дейността и установява принципите и възможностите за успешна реализация.

Стратегията ще даде възможност да се утвърдят условия за реализиране на система от управленски, административни и педагогически дейности, залегнали в нея и съобразени с традициите, социално-икономическите условия и съвременните образователни идеи, да се утвърди авторитета на детската градина като институция, отговаряща на потребностите на обществото и европейските образователни изисквания.

Стратегия за развитие на Детска градина „Детелина.”, гр./с. Дряново е съвкупност от взаимосвързани мисия, визия, принципи, дейности и цели, определящи нейната структура и съдържание.

2. Нормативна база за създаване на Стратегията:

Образователната политика на Детска градина „Детелина”, гр.Дряново е част от актуалната държавна образователна политика, отнасяща се до предучилищното образование. Дейностите в институцията са съобразени с действащите нормативни документи, стратегии, национални и оперативни програми:

- 1. Закон за предучилищното и училищното образование.в сила от 01.08.2016 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 11 от 02.02.2023 г.*
- 2. Закон за закрила на детето*
- 3. Закон за здравето*
- 4. Закон за защита от дискриминация*
- 5. Етичен кодекс на работещите с деца*
- 6. Конвенция на ООН за правата на детето*
- 7. Кодекс на труда*
- 8. Наредба № 5/03.06.2016 за предучилищното образование (посл. изм и доп. ДВ, бр. 12 от 11.02.2022 г.);*
- 9. Наредба № 8/11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование (посл. изм. ДВ, бр. 65 от 12.08.2022 г., в сила от началото на учебната 2022/2023 г.);*
- 10. Наредба №4/20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда в институциите в системата на предучилищното и училищното образование;*

11. Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование (изм. и доп. ДВ, бр.7 от 25.01.2022 г.);
12. Наредба № 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в системата на предучилищното и училищно образование;
13. Наредба за приобщаващото образование;
14. Наредба № 15/22. 07. 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
15. Наредба за институциите в системата на предучилищното и училищното образование;
16. Наредба № 24/10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, изд. от министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 84 от 29.09.2020 г.);
17. Национална програма за закрила на детето (2019 г.);
18. Национална стратегия за детето (2018-2030 г.);
19. Национална програма за развитие „България 2030“ (РМС № 33/20.01.2020 г.);
20. Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030);
21. Стратегия на Европейски съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа“ 2030 г.;
22. Стратегия за възпитателната работа в образователните институции /2019 -2030 г./
23. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030);
24. Европейска референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот;
25. Оперативни и национални програми.

3. История и развитие

Детска градина “Детелина“, гр. Дряново отваря врати за работа с деца през 1948г. с директор Ганка Влаева. През 1949г е построена нова сграда по инициатива на гражданския народен съвет, която приютява още една група деца. Първи учителки в детската градина са Гинка Поптодорова и Милка Минчева. 1954-61г. директор на детската градина е Милка Кънева. В този период се увеличава броят на групите на четири и се разкрива нощна група. 1961 г. директор на детската градина става Ирина Военкина, която прави предложение за издигане на втори етаж на сградата.

В следствие на демографския срив на населението и раждаемостта през последните десетилетия, през 1997г. се обединяват детските градини „Детелина“, „Иглика“ и „Успех“, а през 2014г. към голямото семейство на детска градина „Детелина“ се присъединява и изнесена група „Слънчеви деца“ в село Царева Ливада.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ФАКТОРИТЕ НА ВЪТРЕШНАТА СРЕДА

1. Анализ на образователната политика на детската градина:

1.1. Деца

Детска градина „Детелина“, гр. Дряново институция, в която се отглеждат, възпитават, социализират и обучават деца от 3 години до 7 години в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищно образование. В детската градина се приемат деца по желание на родителите, като не се допуска подбор по пол, етническа, религиозна и социална принадлежност или по друг дискриминиращ признак. Зачитат се Конвенцията за правата на детето, Законът за закрила на детето и Конституцията на Република България.

Детска градина „Детелина“, гр. Дряново функционира с 7 групи, от които 0 яслени, 4 възрастови групи и 3 разновъзрастови групи в гр. Дряново, база „Иглика” и база в село Царева Ливада.

За учебната 2024/2025 г. са приети 152 деца, разпределени както следва:

Централна сграда „Детелина” – 4 групи

База „Иглика” – 2 групи (разновъзрастови)

База село Царева Ливада – 1 група (разновъзrastова)

Силни страни	Затруднения
<p>1. Детската градина е средишна в Община Дряново и приема децата освен от града и от други населени места на общината. За целта е осигурен безплатен транспорт за децата в задължителна възраст с училищен автобус с придружаващ учител.</p> <p>2. Всички деца, подлежащи на задължително обучение ежегодно се обхващат на 100%, благодарение на провежданата разяснителна дейност и посещенията „на терен“ от страна на Екипа за обхват на ДГ „Детелина“.</p> <p>3. Децата са физически и психически здрави.</p> <p>4. Осъществена е приемственост между детска ясла и детска градина, както и между детска градина и училище.</p> <p>5. Осигурено е здравно обслужване и здравна профилактика.</p> <p>6. Възможности родителите да избират организация на предучилищното образование.</p> <p>7. Организираны модули за допълнително изучаване на български език за децата билингви и други нуждаещи се деца, чрез участия в проекти.</p> <p>8. Избор на допълнителни дейности /баскетбол и футбол които не са дейност на детската градина.</p> <p>9. Организираны клубове по интереси, чрез реализиране на мини проектна дейност.</p>	<p>1. Нарастване броя на децата с неадаптирано и социално неприемливо поведение, отхвърлящи традиционни педагогически взаимодействия.</p> <p>2. Допускане на посещаемост над определената норма, поради факта, че детската градина е единствена на територията на Община Дряново, което предполага по-голямо напрежение и трудности при осъществяване на индивидуална работа с децата.</p> <p>3. Подчертан демографски срив- ежегодно намаляване броя на децата.</p>

<p>10. Осигурен равен достъп до образование на всички деца.</p> <p>11. Осигурена обща и допълнителна подкрепа на всички деца, според индивидуалните им нужди и потребности.</p> <p>12. Децата участват с творчески изяви и концерти на общинско ниво.</p>	
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Разчитане на творческия заряд, креативност, изобретателност, любознателност и висока сензитивност на децата. 2. Стимулиране познавателната активност на всяко дете и позитивното общуване между децата. 3. Стимулиране на емоционалната активност на децата за сметка на напрежението, тревожността, агресивните и негативните прояви. 4. Добра диагностична работа по отношение на изоставането или избързването в развитието и създаване на адекватни условия за индивидуално развитие и диференцирани грижи. 5. Овладяване принципите и методите на позитивното възпитание чрез самоподготовка, вътрешна и външна квалификация. 	

1.2.Образователен процес

Програмната система на детската градина е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, ориентирани към подкрепа на всяко дете в условията на детската градина, гарантираща неговото интелектуално, емоционално, социално, духовно – нравствено и физическо развитие, в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Детска градина „Детелина“, гр. Дряново е детска градина, осигуряваща на децата модерна образователна среда за формиране ценностно – ориентирано поведение чрез стимулиране емоционалната интелигентност на детето.

Педагогическото взаимодействие е насочено към придобиване на компетентности (знания, умения, отношения), необходими за успешното му развитие и **пълноценна подготовка за училище**. То се осъществява чрез прилагане на субект – субектния подход между учителя – родителя и детето, като възрастните и детето са равностойни партньори в процеса на педагогическо взаимодействие.

Планирането на програмното съдържание е съобразно с възрастовите особености на децата и спецификата на групата. В зависимост от темите и програмните задачи, педагогическото взаимодействие е фронтално, групово и индивидуално, като приоритет се дава на груповата и екипна работа.

Познавателните книжки са авторски, с нестандартни приложения, което дава възможност на учителите за свобода и персонално творческо участие в образователния процес.

В Детска градина „Детелина“, гр. Дряново се използват иновативни педагогически технологии и ИКТ в образователния процес. Достъпността и възможностите на много онлайн

приложения, съчетани с тяхното безплатно използване, доведоха до бързото им проникване в образованието още от най-ранна детска възраст.

Силни страни	Затруднения
<ol style="list-style-type: none"> 1. Създадени са условия за „равен старт“ на всички деца. 2. Наличие на възможности за допълнителни дейности по интереси съобразно потребностите на децата: баскетбол и футбол. 3. Стимулиране и популяризиране творческите изяви на децата – изложби, концерти, базари и др. 4. Приобщаване на децата към националните ценности и традиции. 5. Гъвкав дневен режим, осигуряващ равностойност на трите основни дейности: игра–обучение–труд. 6. Утвърждаване на личностно ориентиран и позитивен подход на възпитание. 7. Популяризиране и внедряване на собствен педагогически опит и знания в практиката на цялата градина. 8. Родителите се информират от учителите в групата за индивидуалните резултати на децата при провеждане на входящата и изходящата диагностика, както и за текущите резултати в процеса на работа, в удобно за тях време. 9. Възможности учителите да избират форми, методи и средства за педагогическо взаимодействие. 10. Възможности учителите да избират познавателни книжки и учебни помагала. 11. Реализиране на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. 12. Работа с деца със СОП съвместно с ресурсен учител, логопед, психолог. 13. Обогатена дидактична база. 14. Използване на интерактивни и иновативни методи на обучение. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатъчна ангажираност на родителите в образователния процес. 2. Претовареност при използване на МТБ по групи – липса на достатъчно помещения за провеждане на допълнителни дейности: празници и развлечения, дейности по ОН физическа култура, по мини проекти и проекти, по английски и баскетбол. 3. Недостатъчност в прилагането на превантивна и рехабилитационна педагогика, както и невладеене на компенсаторни педагогически механизми. 4. Голям брой деца билингви невладеещи български език, което затруднява и забавя образователния процес.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Стимулиране познавателната активност на всяко дете и позитивно общуване между децата. 2. Самоподготовка и допълнителни квалификации на целият персонал за по-добра екипна работа. 3. Усъвършенстване на умения за работа със съвременни образователни софтуерни продукти на част от екипа. 	

2. Анализ на управленската политика на детската градина

2.1. Кадровата политика на образователната институция

Общата численост на персонала в Детска градина „Детелина“ – гр. Дряново е 30, от които:

2.1.1. Педагогически специалисти:

№	Длъжност	Брой	ОКС			ПКС				
			Магистър	Бакалавър	Профес. бакалавър	I	II	III	IV	V
1.	Директор	1	x			x				
2.	Заместник-директор	0								
3.	Главен учител	1	x					x		
4.	Старши учител	4	x			x		x	x	
5.	Учител	10	x	x				x	x	X
5.	Логопед	0								
7.	Психолог /по проект/	1	x							
8.	Ресурсен учител	0								
9.	Помощник на учителя	0								

2.1.2. Непедагогически персонал:

№	Длъжност	Брой	Образование/допълнителна квалификация
1.	Главен счетоводител	0,5	Висше
2.	Касиер домакин	1	Средно-специално
	ЗАС	1	Висше
3.	Помощник-възпитател	7,5	Средно/ курс за обучение на помощник-възпитатели
4.	Готвач	2	Средно
5.	Огняр	1	Средно
6.	Ел. Техник, поддръжка сгради	1	Висше, ОКС „бакалавър“

Средна възраст на педагогическите специалисти е 37 год.

Средна възраст на непедagogически персонал е 50 год.

Силни страни	Затруднения
<ol style="list-style-type: none"> 1. Квалифицирани педагогически специалисти с опит и стаж. 3. Наличие на психолог полезен в подобряване качеството и ефективността на работата с деца, родители и учители. 4. Силно мотивиран екип за изграждане и поддържане на авторитета на детската градина в синхрон с политиката на институцията. 5. Планирането на квалификационната дейност се извършва в съответствие с потребностите на детската градина 6. Поддържано постоянно високо ниво на квалификационни дейности за развитие на творческите интереси и новаторско отношение на педагогическите служители. 7. Придобиване на професионална квалификационна степен от все по-голям брой учители. 8. Изградена функционална система за повишаване на педагогическите компетентности на непедagogическия персонал. 9. Създадени условия за лична изява и професионална удовлетвореност. 10. Работа в екип на различни нива педагогически и непедagogически персонал. 11. Участие в национални и европейски програми и проекти. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прекалена административна натовареност на педагогическите специалисти. 2. Формално общуване с родителите от страна на помощник-възпитателите. 3. Недостатъчно умения за разработване на програми по европейски проекти. 4. Липса на амбиции за усъвършенстване на помощник-възпитателите чрез участие във вътрешни и външни квалификационни дейности. 5. Недостатъчни средства за допълнително материално стимулиране на персонала.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Добро професионално взаимодействие и добронамерено отношение към успехите на другите. 2. Съпричастност и оказване на помощ при затруднения – служебни и лични. 3. Ангажирано участие в живота на детската градина на всички членове на екипа. 4. Утвърдени традиции и ритуали на детската градина с обществена значимост и популярност. 5. Приет и действащ Етичен кодекс на работещите в ДГ „Детелина“. 	

2.2. Ефективност на разпределението на персонала по длъжности и сформирание на екипи

Педагогическите специалисти са разпределени в зависимост от групите, като по ОП НОИР „Подкрепа за приобщаващо образование“¹ е назначен психолог за допълнителна подкрепа при работа с деца със СОП, деца в риск, с хронични заболявания.

Работата по проекти и оперативни програми спомага за оптимизиране на кадровия потенциал и подобряване качеството на образователния процес.

3. Здравеопазване в Детска градина „Детелина“

Като се взимат в предвид специфичните особености при формиране на детската физика и психика, всички служители се отнасят с голяма отговорност към организирането, провеждането и контрола за опазване здравето на децата от предучилищна възраст.

Създават се условия, съобразени с най-новите хигиенни изисквания, които спомагат за свеждане до минимум инфекции и простудни заболявания.

Здравеопазването се развива в три посоки:

Деца	Персонал	Родители
1. Стриктно спазване на изискванията към медицинските документи при постъпване в детското заведение.	1. Спазване на медицинските изисквания към здравните документи на новопостъпилите служители и актуализиране редовно същите на работещите.	1. Съвети и изисквания, относно здравословното състояние на децата, личната им хигиена и психически комфорт.
2. Системност и изчерпателност при водене на индивидуалните медицински документи на децата.	2. Контрол на дейностите на учители и помощно-обслужващ персонал в решаване на здравни проблеми на децата.	2. Информация за менюто на децата, изнесено на определено за целта място.
3. Профилактични прегледи и всекидневен сутрешен филтър.	3. Грижа за здравословното състояние на служителите с цел добрата им работоспособност и опазване здравето на децата.	3. Своевременно свеждане до знанието на родителите на резултатите от прегледи, изследвания и други медицински мероприятия.
4. Редовно снемане на антропометрични данни на децата и информиране на родителите за тях.	4. Контрол на доставените продукти и приготвената храна със системата за управление на безопасността на храните или системата	4. Осигуряване на образователна информация по актуални здравни
5. Осъществяване на задачите по закаляването – Използване на всички възможности за подобряване всекидневното меню на		

¹Например по ОП НОИР „Активно приобщаване в системата на Предучилищното образование“, Дейност 2 „Провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на

деца от уязвими групи, включително обезпечаване на средствата за такси на детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителен педагогически и непедagogически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др.“

<p>децата в качествено и количествено отношение.</p> <p>6. Стриктно спазване изискванията на медицинските органи при епидемия и карантина.</p> <p>7. Осигуряване на индивидуален контрол върху деца с особени здравни проблеми – хроничност, диспансеризация и други.</p>	<p>за Анализ на опасностите и критични контролни точки – НАССР.</p> <p>5. Системен и строг контрол върху хигиената в детското заведение с приоритет на групите и кухнята.</p>	<p>проблеми: дипляни, табла, постери и др.</p>
---	---	--

4. Материална база и техническа осигуреност

Детска градина „Детелина“ – гр./с. Дряново е общинска детска градина, разположена в централната част на населеното място.

Групите са оборудвани съгласно *Наредба № 24/10.09.2020 г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, изд. от министъра на образованието и науката и министъра на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 84 от 29.09.2020 г.)*

Материалната база се поддържа и обогатява с общински средства, проектни дейности и дарения.

Силни страни	Затруднения
<p>1. Обособени помещения за всяка група.</p> <p>2. Детската градина разполага с необходимите учебно-технически средства, а екипите на всяка група използват всяка възможност за дообогатяване на базата.</p> <p>3. Модернизирана образователна среда с интерактивна дъска, мултимедиен проектор, дигитални апарати, компютърна конфигурация, CD и DVD уредби, софтуерни образователни платформи.</p> <p>4. Подобрена образователната среда, благодарение на множество проекти, които се реализираха от екипа и дадоха възможност за закупуване на много дидактични, игрови, образователни материали.</p> <p>5. Обособен е физкултурен салон и музикална стая, психомоторна стая и библиотека.</p> <p>6. В дворното пространство са обособени отделни детски площадки за всяка възрастова група.</p>	<p>1. Липса на площадка по БДП за провеждане на обучение и възпитание в безопасно поведение на пътя.</p> <p>2. Освежаване на наличните съоръжения.</p> <p>3. Подмяна на матраци и възглавници в групите.</p> <p>4. Оборудване с интерактивна дъска има само в една група.</p> <p>5. Необходимо е оборудване на всички групи с интерактивна дъска.</p> <p>6. Детската градина не разполага с етно зала и кабинет по БДП.</p>
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	

1. Мотивиране на родителите на децата за собствен труд и принос за обогатяване на МТБ.
2. Изграждане на беседки или дървени къщички за игра на децата.
3. Подмяна на постелъчно и спално бельо в групите, на матраци и възглавници.
4. Оборудване на групите с нови играчки и дарения от родители (по желание).

5. Оборудване на всички групи с интерактивна дъска за нуждите на образователния процес.
6. Участие на общественения съвет в дейности реализирани от детското заведение.

5. Финансиране

Детската градина е на делегиран бюджет в част „държавни дейности“, сформирани от основни и допълнителни компоненти на база брой деца по НЕИСПУО, което дава възможност за прозрачно и ефективно финансово управление.

Утвърден е план за финансово управление и контрол, интегрирана в дейността на образователната институция и включваща политики, процедури и правила, въведени от ръководството на детската градина, с предприети действия за развитие и подобряване на елементите на плана за финансово управление и контрол.

Финансова осигуреност с 1,2% от годишните средства за работна заплата на педагогическите специалисти, както и за поддържаща и надграждаща квалификационна дейност чрез работещи правила за квалификационна дейност на персонала и механизъм за финансова подкрепа.

Силни страни	Затруднения
<ol style="list-style-type: none"> 1. Основното осигуряване на дейността на ДГ „Детелина“ се извършва чрез системата на делегирания бюджет. 2. Функциониращ механизъм за финансово управление и контрол. 3. Коректно и редовно обезпечаване на средствата за заплати и възнаграждения, осигурителни вноски, работно облекло и СБКО. 4. Осигуряване на допълнителни средства за финансиране чрез проекти. 5. Мотивиране на родителите към спомоществователство. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Движение на деца в ранна възраст в други детски градини. 2. Недостиг на средства за ремонтни дейности. 3. Недостатъчни средства за заместници при отсъствие на титулярите по групи. 4. Слабо участие на родителите за обогатяване на МТБ. 5. Липса на физическа охрана на сградите и дворните пространства, осигуряваща навременна реакция при нужда.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Осигуряване на допълнително материално стимулиране на педагогическите специалисти и непедагогически персонал, съобразно приети вътрешни правила за организиране на работната заплата. 2. Ангажиране на родителите за участие със собствен труд и принос за обновяване на МТБ. 3. Необходимост от закупуване на климатици за база „Детелина“ и системи за почистване Rainbow. 	

III. Анализ и оценка на факторите на външната – макро среда

1. Социално-икономически анализ

През последните години се положиха значителни усилия от държавата и общината за разширяване обхвата на децата в детските градини. Изграждането на хармонична и разнообразна

образователна среда за осигуряване на равнопоставеност и достъп до качествено образование е основен приоритет. Осъществен е интензивен процес на интегрирано обучение на децата със специални образователни потребности (СОП).

Обществените очаквания за качествено образование обикновено се свързват с разбирането за устойчива образователна система, която осигурява знанията, необходими за пълноценното интегриране на детето, бъдещият млад човек в обществото. Интелигентният и приобщаващ растеж зависи от действията, предприемани в рамките на системата за учене през целия живот, насочени към развиване на ключови компетентности и постигане на определено качество на резултатите от обучението и възпитанието в съответствие с потребностите на всички деца. Това разбиране предопределя една по-съвременна концепция за съдържанието на предучилищното образование. Има нови ориентири за подобряване на качеството на образование, чрез използване на иновативни методи, технологии и извеждане на съвременни ключови компетентности, които да подготвят човека за справянето му в конкурентната среда още от ранна детска възраст.

2. Партньорства и взаимодействия на детската градина със семейството и останалите представители на социалната среда

Сътрудничеството със семейството като един работещ екип е в основата на иновационните търсения на Детска градина „Детелина“, за споделяне отговорността при обучението и възпитанието на децата. Традициите ни в работата със семейството са за изграждане на позитивна среда, ориентирана към потребностите на детето.

Това партньорство ще продължи и в бъдеще, с разнообразни форми на взаимодействие в отворена образователна среда.

Силни страни	Затруднения
<ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогическият екип работи в тясно сътрудничество и партньорство с представителите на родителската общност. 2. Участия в общински мероприятия. 3. Активен обществен съвет. 4. Взаимодействие с културни и държавни институции. 5. Установени традиции в приемствеността с началните общообразователни училища. 6. Ползотворни връзки с обществени организации и институции. 7. Работа по проекти. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Трудно активизиране на родителите за включването им в живота на детската градина: „Ден на отворени врати”, участие на родители в срещи с психолога и медицинския персонал и др. 2. Невъзможност за привличане на родителската общност на 100% поради работна ангажираност, натовареност в ежедневието и други причини.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи:	

1. Сътрудничество и взаимопомощ със семейството чрез нетрадиционни форми – тренинг, уъркшоп, работни срещи и др.
2. Създаване на система за обмен на информация със семейството, детската ясла и училището.
3. Наличие на ресурс за разширяване на дигиталното оборудване и модернизация на детското заведение.

3. Авторитет на детската градина „Детелина“ сред обществеността

Детската градина е с утвърден авторитет в образователното пространство на общинско, областно и национално ниво, доказала своя иновативен потенциал и креативни идеи чрез популяризиране на добри педагогически практики, участие в областни и национални конференции и конкурси.

Силни страни	Затрудняващи моменти
<ol style="list-style-type: none"> 1. Детската градина е утвърден център за иновации в предучилищното образование на територията на община Дряново. 2. Утвърден център за работа с институциите на всички нива за поемане на отговорности при възпитанието, обучението и социализацията на децата. 3. Резултатите от постиженията на деца и учители стават достояние на обществеността чрез официален сайт на детската градина и социалните мрежи. 4. Институцията работи по международни и национални проекти и програми. 5. Установено е позитивно взаимодействие с родителската общност чрез участие в: <ol style="list-style-type: none"> 5.1. тренинг с психолог; 5.2. празници и развлечения; 5.3. проектните дейности с ангажирано присъствие. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатъчна ангажираност и инициативност на отделни педагогически специалисти в разработването на проекти. 2. Недостатъчно балансирано участие на педагогическите специалисти в реализирането на проекти.
Вътрешен потенциал – възможности и перспективи	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Прилагане на иновативни и по-ефективни форми за работа и взаимодействие с родителите с цел приобщаването им към живота в детската градина. 2. Поддържане и обогатяване на сайт на детската градина с актуална информация за живота в детската градина. 3. Създаване на система за обмен на информация със семейството, детските ясли и училището. 	

4. Маркетингова политика на детската градина

Маркетинговата политика трябва да ориентира образователната институция към разбиране на потребностите на хората, създаване и предоставяне на качествени образователни услуги в съответствие с държавните образователни стандарти, постигане на удовлетворение на децата и техните родители.

Маркетинговата политика се основава върху разнообразни положения в системата на образованието и потребностите на обществото.

Високо качество на педагогическото взаимодействие в детската градина, чрез прилагане на гъвкави модели за постигане на хуманност и хармоничност на педагогическото взаимодействие, съгласно Европейската рамка за качество на образованието от ранна детска възраст.

IV. СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Мисия на детската градина:

Детска градина „Детелина“ – утвърждава разбирането, че приобщаването в образователната система на всички деца е ценност на цялото общество и негова грижа. Гарантира съхраняване на детската индивидуалност, подкрепя максималното развитие на личността на всяко дете. Възпитава в толерантност и уважение към различното. Гарантира равно качество на услугите за всички деца.

2. Визия на детската градина:

Детска градина „Детелина“ – модерна, привлекателна и необходима предучилищна институция, реда за ефективно обучение, възпитание и социализация на децата, център за творчество и партньорство между деца, родители и учители.

3. Ценности на институцията:

1. Детето е нашата основна ценност.
2. Ценностно ориентирани модели на поведение в условията на развиваща образователна среда.
3. Партньорство със семейството.
4. Уважение към индивидуалните и културни различия.
5. Личностно ориентирано педагогически взаимодействие.
6. Устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.
7. Съхранение на знанието в институцията.
8. Екипност и споделени отговорности към очакваните крайни резултати.

4. Цели на стратегията :

1.1. Стратегически цели:

- 4.1.1. Опазване здравето и живота на децата; защита и зачитане на правата им; хуманно отношение към индивидуалната детска личност.
- 4.1.2. Непрекъснато повишаване качеството на предлаганото образование и осигуряване на подходяща подкрепяща образователна среда, адресирана към всяко

дете, организирана с подкрепата на семействата на децата, обществената среда и институциите, ангажирани с образование.

- 4.1.3. Изграждане на иновативна образователна среда за достъп и равен шанс за предучилищно образование на всички деца – обхващане, включване и предотвратяване на отпадането на деца от подготвителните групи и деца от уязвими групи.
- 4.1.4. Създаване на условия за съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност и традиции, формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всяко дете; на толерантност и уважение към правата на децата и хората с увреждания.

1.2. Оперативни цели:

- 1.2.1. Осигуряване на стабилност на развитието на образователната институция. Гарантиране на ред, сигурност и защита на всяко дете.
- 1.2.2. Утвърждаване и обогатяване на качеството на педагогическата среда за развиващо обучение, което да осигурява изява на детските способности и дарования.
- 1.2.3. Привличане на родителите за подпомагане на образователния процес чрез избор на форми за ефективно сътрудничество.
- 1.2.4. Работещо партньорство и добра координация с обществената среда и институциите-партньори на детската градина за успешното осъществяване на националната и областна образователна политика.
- 1.2.5. Утвърждаване на детската градина като институция, научно, културно и спортно средище за деца.
- 1.2.6. Обогатяване на имиджовата политика на образователната институция.
- 1.2.7. Усъвършенстване на процедурите по оценяване и самооценяване на работещите в детската градина.
- 1.2.8. Усъвършенстване на системата по квалификация, преквалификация и обучение.
- 1.2.9. Разширяване и модернизация на вече осъществените и изградени условия на ползване на материално - техническата база на детската градина.
- 1.2.10. Изучаване и съхраняване на българските традиции и обичаи.
- 1.2.11. Успешна интеграция и социализация на децата от други етноси.

5. Приоритетни области за изпълнение на стратегическите и специфични цели в дейността на детската градина (съгл. чл. 263, ал. 4 от ЗПУО-ДВ, бр. 11 от 2023 г.):

5.1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване:

5.1.1 Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на детската градина, основано на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения.

Качеството на образованието в ДГ „Детелина” се осигурява при спазване на следните принципи:

1. Ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
2. Автономия и самоуправление
3. Ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и възпитание;

4. Удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;
5. Приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики;
6. Непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството на предлаганото обучение в институцията;
7. Ориентираност на образованието и възпитанието към изискванията и потребностите на участниците във ОВП;
8. Целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и възпитание;
9. Лидерство и разпределяне на отговорности за постигане на целите на институцията.

Управлението на качеството е непрекъснат процес на взаимодействие между факторите и условията, от които зависи качеството на образованието и възпитанието и резултатите от него. Този процес се осъществява на национално, регионално и институционално равнище. Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий. Измерването на постигнатото качество в детската градина се осъществява веднъж на две години чрез самооценяване.

5.1.2 Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания:

1. Извършване на анализ, планиране, изпълнение на дейностите и внасяне на подобрения в работата на детската градина;
2. Определяне областите на самооценяване;
3. Определяне участниците в процеса на самооценяването;
4. Определяне условията и реда за извършване на самооценяването;
5. Изготвяне на коректно съдържание на доклада от самооценяването;
6. Представяне на резултатите от самооценяването по нормативен ред;
7. Определяне срока на съхранение на документацията от самооценяването.;

5.2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата:

5.2.1. Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.

Днес патриотичното възпитание се осъществява трудно. Цяло поколение израства без духовни и патриотични ценности. Все повече българският език, използван в общественото пространство, е изпълнен с чуждици. Все по-често се говори за възможностите да се учи и работи в чужбина.

Според нас е належащо фокусът да се насочи към патриотичното възпитание, чрез което да се формират базови компетентности, върху които децата още от най-ранна възраст, да изградят: национална гордост, обич към традициите, към миналото и към постиженията на българския народ; уважение към държавните символи; модел за поведение, насочен към уважение и толерантност, към личностно израстване и утвърждаване като достойни хора и участници в обществото; задълбочено познаване на историята и културата на родното място и стремеж към съхраняването им.

Когато учебното съдържание е поднесено на децата по един необикновен начин, с емоционален заряд и настроение, заученото се възприема по-лесно и задълго се помни. Организирането и провеждането на празници и тържества е много вълнуващо и незабравимо събитие в живота на малчуганите, което влияе емоционално на децата. С огромно желание и трепет те преживяват участията си в тържества и празници.

5.3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности:

Днес, световните и европейски позиции категорично утвърждават физическото възпитание и спорта като компонент на здравна култура и поведение на съвременния човек, като важна ценностна система на живот в съвременното силно обездвижено общество. За формирането на активен двигателен режим и съответна здравна култура при децата, изключително са важни родителските здравни знания, умения и навици, както и в детските заведения прилагането на подходящи двигателни програми, изпълнени с разнообразни форми, средства и методи, добра материална база, разнообразни уреди и пособия. Само така успешно може да се реализира съответната профилактика и въздействие за подобряване на двигателната активност и здравен статус на децата.

Конкретни цели:

1. Предизвикване на траен интерес в децата за занимания с физически упражнения, игри и спорт.
2. Създаване на условия и възможности за участие в игри и физически упражнения с оглед подобряване здравословното състояние, физическото развитие и дееспособност.
3. Осигуряване на спортни уреди и пособия за провеждане на различните видове физически занимания и игри за деца.
4. Формиране на интерес и потребност на децата към системни занимания с физически упражнения, игри и навици за активна двигателна дейност, необходим елемент в бита на всеки човек от най-ранна детска възраст.
5. Привличане на специалисти от системата на спорта за провеждане на физически занимания и игри за децата в детската градина.

Задачи:

1. Оптимизиране на физическата активност чрез изграждане на система от спортни дейности в сградата на детската градина и на открито.
2. Овладяване на богат фонд двигателни умения и навици чрез осъществяване на различни форми на работа по физическа култура.
3. Повишаване чувството за физическо удовлетворение от дейности на открито и използване възможностите на спорта като превенция срещу агресията сред децата.

5.4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование:

Общи положения

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимно свързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Начините и формите на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят в програмната система на детската градина, която се разработва по реда и при условията на държавния образователен стандарт за предучилищното образование и отразява нейните образователни политики.

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, за общообразователната подготовка и за профилираната подготовка.

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:

Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Интегрална част от политиките на ДГ“Детелина“ насочени към гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, е подкрепата за мултикултурната среда. Когато в една и съща възрастова група в детската градина са записани деца с различна етническа принадлежност, не се допуска обособяването им в отделни групи, въз основа на етническата им принадлежност.

5.4.1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели - свързани са със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Гражданското образование в условията на детската градина реализира чрез съдържанието на образователния процес теоретичната постановка, че образованието за демократично гражданство е процес на личностно развитие и подготовка на младия човек за социални изяви, диалог и сътрудничество на основата на зачитане на човешките права, на изграждане на лична позиция и на познаване и спазване законите на нашата държава. На основата на това определение се очертават на-важните насоки на гражданското образование в условията на детската градина: обучение в общуване и сътрудничество за изграждане на практически нагласи и умения в сферите на семейните отношения, детската градина, училището, социалнообщността.

ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ, ПРИНЦИПИ И ПОДХОДИ ЗА ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Цели:

1. Утвърждаване на детските потребности от социални контакти за опазване и разбиране на света.
2. Подготовка за ефективно социално общуване и постепенно навлизане на общочовешките ценности в детския свят.
3. Оpozнаване на най-близките до детето общности – семейство, детска градина, училище, приятелски кръг.
4. Възпитаване на чувство за принадлежност, съпричастност, приятелство.

Задачи:

1. Да се обогатяват представите и преживяванията на децата в нова образователна среда, която да осигури развитие на отношение към националните ценности, традиции и празници.
2. Да се формират обобщени представи за национална принадлежност, чрез опознаване на българския фолклор, традиции и обичаи.

3. Да се формират умения за самооценка на собственото си поведение и последиците от нарушаване на правилата.
4. Да се формират умения за:
  - а/ конкретни актове за солидарност при решаване на групови задачиб/ необходимост от правила при общуване с околните
  - в/ обясняване на постъпките си, свързани с конкретни правила и ценности

Подходи:

- педагогически:
  - √ Ситуационен
  - √ Игрови
  - √ Позиционен
- психологически:
  - √ индивидуален
  - √ личностно-ориентиран

5.4.2. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение

Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение. Децата следва да познават и спазват нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда, да разбират ролята на хората за грижата и опазването на околната среда и проявяват готовност за участие в тях, да обичат и пазят природните дадености на страната и града, в който живеят; да се включват с радост в екоинициативи и осъзнават ползата от тях.

Усвояването на екологични норми, ценности и отношения в предучилищна възраст е целесъобразно поради промените в начина на взаимодействие на развиващата се личност със заобикалящата я среда, поради появата и формирането в тази възраст на екологична отговорност и изграждане на динамични стереотипи за взаимодействие с природата, които понякога остават за цял живот. Планирането, организирането и провеждането на съвременното обучение в интерактивна образователна среда е необходим избор, гарантиращ ефективността на образователния процес. Без да се отричат предимствата на традиционния педагогически подход, при който учителите изцяло поемат отговорността за учебния процес, за целите на устойчивото развитие е необходимо да се даде възможност и свобода на детето да поеме своята част от отговорността, да бъде активно и да взаимодейства с възрастните, да търси и предлага решения, да твори. Така то заема равноправното си място в организацията и провеждането на познавателния процес, в който е главно действащо лице.

ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ, ПРИНЦИПИ И ПОДХОДИ ЗА ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

Цели:

1. Повишаване на екологичното възпитание на децата и обогатяване знанията им за опазване на околната среда.
2. Насърчаване на експерименталното учене сред природата.
3. Създаване на трайни навици за общуване с природата и опазване на околната среда.
4. Емоционално ангажиране на децата с проблемите на екологията и възпитание на дълг и **отговорност към природата.**

Задачи:

1. Повишаване на знанията за неживата и жива природа (биоразнообразието), и изграждане на екологичната култура и природозащитното поведение у децата.
2. Създаване на подходящи условия за активизиране на познавателната дейност на децата с екологична насоченост.
3. Изграждане на любознателност и любов към природата.
4. Интерактивно учене чрез действия, занимания и преживяване в реална естествена природна среда.

Подходи:

- педагогически:

√ Ситуационен

√ Игрови

√ Позиционен

- психологически:

√ индивидуален

√ личностно-ориентиран

5.4.3. Здравно образование и навици за здравословен начин на живот

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето. Здравното образование е неразривно свързано със здравословното хранене и спорта.

Храненето е основен фактор, определящ здравето, растежа и развитието на децата. В ранна детска възраст се възпитават нагласи за вкус към определени храни и чувство за удоволствие от храната; изграждат се хранителни навици, които повлияват хранителното поведение през следващите периоди от живота. Създаването на здравословен хранителен модел в ранен етап от живота е база за поддържането му в по-късна възраст и намаляване в бъдеще риска от хронични неинфекциозни заболявания, като сърдечно-съдови, хипертония, инсулт, диабет тип 2, остеопороза и други.

Неблагоприятни последици за здравето и растежа на децата оказват, както недостатъчният прием на енергия и хранителни вещества, така и техният небалансиран прием или прием в големи количества и/или липса на физическа активност. Физическата активност на децата е необходима за:

- психологическото и социалното им развитие;
- развитието на мускулна сила, умения за баланс и координация, за растежа;
- поддържане на здравословно тегло;
- по-добър апетит;

Ниската физическа активност на децата заедно с голямата консумация на храни, богати на енергия са основни фактори за свръх тегло и затлъстяване при децата. Поддържането на тегло в нормални граници за детската възраст е важно за доброто здраве на децата и за намаляване на риска от редица заболявания.

Осигуряването на адекватно и здравословно хранене на децата, както и редовния оптимизиран двигателен режим е отговорност на родителите и цялото общество.

ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ, ПРИНЦИПИ И ПОДХОДИ ЗА ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

Цел:

Осигуряване на възможности за усвояване и развиване на здравна култура у децата.

Задачи:

1. Подбиране на адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържане здравословен начин на живот на децата.
2. Насърчаване инициативността за здравословен начин на живот на децата и техните семейства.
3. Детето, подкрепено от своите родители и учители, да се научи да взема решения, относно своето хранене, физическа култура и спорт.

Подходи:

- педагогически:
  - √ Ситуационен
  - √ Игрови
  - √ Позиционен
- психологически:
  - √ индивидуален
  - √ личностно-ориентиран

5.4.4. Формиране на позитивно отношение към различните културни идентичности, умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ, ПРИНЦИПИ И ПОДХОДИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ**Цел:**

Осигуряване на възможности за усвояване и развиване на знания, умения и отношения у децата, произтичащи от интеркултурното образование.

Зачитане значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признаване правото и ценността на различието, приемане равнопоставеността на всички в общото социално пространство; осъзнаване и ценене на своята и мултиетническата културна идентичност.

Задачи:

1. Подбиране на адекватна информация и политика за провеждане на интеркултурно образование в детската градина.
2. Достигане до рамковите изисквания за емоционална интелигентност и интеркултурно образование като знания, умения и отношения в ДОС.
3. Образователния процес да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани с межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение; да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности.

Подходи:

- педагогически:
  - √ Ситуационен
  - √ Игрови
  - √ Позиционен
- психологически:
  - √ индивидуален
  - √ личностно-ориентиран

5.5. Механизъм по съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното образование на деца в задължителна предучилищна възраст:

5.5.1. Взаимодействие с родителите.- индивидуални срещи/разговори с родителите;
 5.5.1.Мотивиране на родителите към осъзнатост и отговорно поведение свързано с образованието на децата им; оказване на помощ и подкрепа при възникнали казуси с децата.

5.5.2. Взаимодействие с институции.

- с общинска администрация; училища; детски ясли; отдел закрила на детето;

5.5.3. Присъствие на детската градина в общественото пространство.

- участие в проекти, програми и конкурси;

5.6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му. Това негово право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в детската общност.

Образованието като процес е единство от обучение, възпитание и социализация и трябва да гарантира равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете. Осигуряването на равнопоставеност и недопускането на дискриминация при провеждане на предучилищното образование ще запази и развие българската образователна традиция, ще възпитава хуманизъм, толерантност и приемане на културното многообразие.

5.7. Приобщаване на децата:

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребностите на всички деца, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред натрупването на знания и умения и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на детската градина и общността.

ЦЕЛ

Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата от детска градина „Детелина“, като институция в системата на предучилищното и училищното образование. Подкрепата за личностно развитие осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата, както и включването и участието на децата в общността на детската градина.

ЗАДАЧИ

1. Осигуряване на възможност за гъвкава и динамична организация на средата според

- различните потребности на децата с цел по-лесна адаптация и оптимална степен на развитие на техния потенциал, способности и постигане на образователните цели.
2. Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете.
  3. Осъществяване на подкрепа за успешен преход на децата към училищно образование.
  4. Обхват и задържане на децата в детската градина.
  5. Анализ на индивидуалните потребности от подкрепа за личностно развитие на децата.
  6. Предоставяне на качествено образование за всяко дете.

ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Общата подкрепа за личностно развитие на детето в детската градина се осигурява в зависимост от индивидуалните му потребности. Тя е насочена към развиване на потенциала, който носи детето. Дейностите по общата подкрепа за личностно развитие в зависимост от потребностите на детето се извършват от учителите на групата; психолог; логопед.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина включва:

- Екипна работа между учителите и другите специалисти;
- Допълнително обучение по образователни направления за преодоляване на обучителните затруднения;
- Допълнителни модули за деца, които не владеят добре български език;
- Дейности по превенция на насилието и преодоляване на емоционално-поведенчески проблеми;
- Логопедична работа.

При извършване на входящата диагностика учителите на групата установяват обучителните затруднения на детето и изготвят план за подкрепа, който да бъде реализиран в рамките на учебната година. С планът се запознават родителите на детето и се приема след писменото им съгласие.

Учителите в групата установяват напредъка на всяко дете, което е включено в дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, три пъти в рамките на учебната година.

Писмени становища изготвя психолога за своята дейност.

Логопедичната работа, като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения, се осъществява от логопед.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности.

Оценката се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие на детето, утвърден със заповед на директора на детската градина за конкретно дете. В зависимост от потребностите на детето, той може да включва: психолог, логопед, ресурсен учител, рехабилитатор на слуха и говора, учителите, които преподават на детето.

Оценява се познавателно развитие, комуникативни умения, социални умения, физическо развитие и адаптивно поведение, психични реакции, семейно функциониране.

Оценката на индивидуалните потребности на дете в риск се извършва от психолог и/или от социален работник съвместно с учителите, които преподават на детето в съответната възрастова група в детското заведение. Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на детето и неговата среда.

Оценката на индивидуалните потребности на децата, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, се извършва в срок до 3 месеца от началото на учебната година, като продължителността на оценяването е най-малко 14 дни.

Оценката на индивидуалните потребности на децата с изяви дарби, в риск и с хронични заболявания се извършва съобразно спецификата на всеки отделен случай, но не по-късно от 3 месеца от установяване на потребността от извършване на оценка.

Оценка на индивидуалните потребности на децата, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, може да се извършва и по всяко друго време през учебната година, ако се установи потребност от такава оценка, като продължителността на оценяването е най-малко 14 дни и се извършва в срок до 3 месеца от установяването на потребността.

Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти /при възникване на потребност/.

За извършване на оценката родителят/настойникът на детето предоставя следните документи:

1. Заявление до директора на детската градина;
2. Статуси от проведени предварителни изследвания и консултации - психологични, логопедични, медицински, както и становище от специален педагог - при наличие на такива, в зависимост от потребностите на детето или ученика;
3. Всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на детето, документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на детето или ученика, включително документи от детската градина, при наличие на такива;
4. Протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия и/или решение на териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК), и/или на Национална експертна лекарска комисия (НЕЛК) с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването - при деца и ученици с хронични заболявания.
5. При дете с изявена дарба се предоставят документи, удостоверяващи постиженията, класиранията на призови места на децата и учениците и др.

5.8. Противодействие на тормоза и насилието:

Въвеждането на общ механизъм се налага от разбирането, че реален напредък в справянето с насилието и тормоза може да бъде постигнат само при прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и изпълнява от всички участници в образователния процес. Тази политика следва да е част от цялостната съвкупност от политики за развитие на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие. Тя регламентира в дългосрочен план целите и задачите по отношение на превенцията на насилието, както и разписва конкретни роли, отговорности и процедури за действие при възникнали ситуации на насилие и тормоз.

Дейности за предотвратяване прояви на насилие и тормоз на ниво група

- ✓ Учителките в групата ежедневно организират педагогическа среда, стимулираща позитивни преживявания у децата и ангажираща ги с подходящи за възрастта дейности.

- ✓ Планират теми в образователно направление „Социален свят” за работа по проблема насилие, нравствени ценности, емоционална интелигентност, социални роли, и поканват родители за участие в тези ситуации.
- ✓ В планирани ситуации и други режимни моменти, чрез използване формите на групова и индивидуална работа, учителите работят по разясняване на проблема за агресията, тормоза и насилието между децата.
- ✓ Учителите планират и провеждат родителски срещи на тема „Тормоз и насилие и справяне с проблема”.

5.9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното образование

Икономическата обстановка в общината е много сложна / нефункционираща икономика, липса на работни места, ниски доходи на населението и други/, което от своя страна предразполага към миграционни процеси. Родителите на децата заминават да работят в чужбина - сезонно или постоянно- и грижата за тях се прехвърля на роднини и близки. За част от семейства образованието не е приоритет. От проведените посещения по домовете, с цел обхват на децата в задължителна предучилищна възраст става ясно, че цели семейства са се изселили в по-големи градове на страната или в чужбина.

Някои деца срещат трудностите при усвояване на учебния материал, което води до демотивация. Не са редки случаите на затруднена адаптация на децата от етнически малцинства в образователно- възпитателния процес, поради трудно преодоляване на езиковата бариера.

5.9.1. Създаване и поддържане на благоприятна среда за обучение и развитие

Позитивната среда влияе благоприятно не само върху нагласите на учителите и децата, но и върху цялостното протичане и качество на учебно-възпитателния процес.

Действия за създаване на позитивна среда:

-**включване на родителите, с цел поддържането на ясна и открита комуникация и избягване на недоразумения и отрицателни сблъсъци, породени от недоверие и излишна отбранителност.**

- отбелязване личните постижения и успехи на децата;
- създаване на правила в групата, които изграждат ценности;
- ангажиране на децата в дейности, които ги развиват;
- създаване на ритуали и традиции, с цел общуване в позитивна среда;

ДЕЙНОСТИ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Стратегическа цел	Дейност	Резултат	Финансиране
1. Създаване на условия за качествено образование и мерки	1. Ефективен контрол на дейностите 2. Прозрачност в управлението	1. Подобряване на цялостната дейност на детската градина. 1. Повишено качество, ефективност и	Бюджет – детска градина

за неговото повишаване.	3. Делегиране на правомощия 4.Изпълнение на решенията на педагогическия съвет 5. Установяване на партньорски отношения с обществения съвет	ефикасност на образователната дейност.	
2. Административна дейност и обслужване	1. Състояние и воденена ЗУД съгласно изискванията 2.Квалификация на административните служители 3.Оценка на родителите за административното обслужване	1.Разработени и утвърдени вътрешни правила за документооборота	Бюджет – детска градина
3. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата	1. Утвърждаване на символи, ритуали и традиции.	1. Утвърждаване на символи, ритуали и традиции.	Бюджет-детска градина Участие в програми и проекти Финансиране от родители
4. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности	1.Създаване и развитие на партньорство и сътрудничество със заинтересовани институции и организации, осъществяващи възпитателна работа в областта на здравето и спорта 2.Закупуване на спортни уреди за физкултурния салон и за игра на двора 3.Организиране на походи според сезона и участие в спортни мероприятия	1.Повишена двигателна активност, подобрена моторика. Усвоени спортни знания, умения и отношения 2.Подобрен психически комфорт и самочувствие на децата 3.Проведени състезателни спортни дейности	Бюджет-детска градина Участие в програми и проекти Финансиране от родители
5. Изграждане и поддържане на организационна култура чрез институционални политики в подкрепа на гражданското, здравето,	1.Непрекъснато обновяване на учебно-методическите средства. 2.Възпитание в патриотизъм и национално самосъзнание.	1. Утвърдени отличителни символи на детската градина. 2. Утвърдени специфични за детската градина ритуали и традиции.	Бюджет – детска градина. Участие в проекти.

<p>екологичното и интеркултурното образование:</p>	<p>3. Създаване на навици за здравословен начин на живот. 4. Непрекъснатата информация и обучение за тенденциите за балансираното хранене и здравословен начин на живот 5. Създаване и спазване на пропускателен режим 6. Създаване на безопасна физическа среда, гарантираща живота и здравето на децата</p>	<p>3. Реализирани вътрешни проекти и дейности с децата за здравословен начин на живот. 4. Разходки и игра на децата сред природата. 5. Действащи процедури за закаляване на децата.</p>	
<p>6. Предоставяне на равни възможности за обучение, изява и подкрепа за личностното развитие на децата; превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното образование, организация на приема и обхват на децата.</p>	<p>1. Ефективен контрол на отсъствията на децата 2. Осигуряване на подкрепа за деца в риск 3. Обучение на учители за разпознаване на проявите и превенция на агресивното поведение 4. Осигуряване на обща подкрепа за деца с обучителни затруднения 5. Осигуряване на допълнителна подкрепа за деца със СОП 6. Подкрепа за деца с изявени дарби 7. Създаване на партньорство с външни организации – Дирекция „Социално подпомагане”, община, настоятелство и др.</p>	<p>1. Осигурена пълняемост на групите 2. Наличие на кабинет на психолог 3. Участие на деца в културни прояви, осигурени от детската градина 4. Награди и отличия на деца от конкурси и състезания извън детската градина</p>	<p>Бюджет-детска градина Участие в програми и проекти</p>
<p>7. Квалификационна дейност</p>	<p>1. Ефективно изразходване на средствата за квалификация 2. Създаване на вътрешна система за наставничество 3. Квалификация на учителите за работа с интерактивна техника и образователен софтуер,</p>	<p>1. Осигурени по 16 академични часа годишно вътрешно институционална квалификация за педагогическите специалисти 2. Увеличен брой на учителите с ПКС 3. Обучение на работната група по самооценяването</p>	<p>Бюджет-детска градина</p>

	и генериране на електронни ресурси 4.Обучение на педагогическите специалисти за действие при криза и оказване на долекарска помощ 5.Обучение на учители за разпознаване на проявите и превенция на агресивното поведение	4.Обучени педагогически специалисти с присъдени квалификационни кредити през периода на самооценяване	
8.Взаимодействия с родители, институции и структури, работещи в областта на образованието и младежта	1. Форми на взаимодействие и обратна връзка с родителите, които се прилагат в детската градина. 2.Взаимодействие с културни и държавни институции.	1. Създадена информационна среда за родителите 2. Общуване на учителите с родителите за информиране за индивидуалния напредък на децата	Бюджет-детска градина
9. Материално-техническа база	1. Съответствие на образователното пространство в детска градина „Детелина“ с актуалните нормативни изисквания за здравословна среда, безопасност и обучение	1.Среда, гарантираща живота и здравето на децата	Бюджет-детска градина Участие в програми и проекти

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

1. Творческо развитие, емоционален комфорт и успешна адаптация на децата – средата в детската градина да бъде желано място за всяко дете и всяко дете да намира себе си в нея.
2. Поддържане интереса на децата към традициите и обичаите от българския фолклор и фолклора на етносите в България. Деца, възпитани в уважение и търпимост към различните етноси и тяхната религия и култура.
3. Ограничаване и свеждане до минимум на проявите на агресия сред децата.
4. Ползотворна работа с родителската общност – активно участие на родителите в организирани съвместни дейности и чувство на удовлетвореност от своя принос.
5. Родители на деца билингви, които са мотивирани децата им да усвоят книжовен български език.
6. Укрепване на човешките ресурси – създаване на условия за повишаване нивото на професионална компетентност на служителите; формиране на творчески работещ екип в детското заведение..

Приложения:

1. Програмна система на детската градина
2. План за действие и финансиране

ДИРЕКТОР: .....
(подпис и печат)

.....
(име и фамилия на директора)